

การพัฒนาครูโดยใช้กระบวนการทางประวัติศาสตร์ 1S2C ในพื้นที่ประจวบคีรีขันธ์-มะริด

Development of Teacher using the Process 1S2C in Prachuap Khiri Khan - Myeik Area

กาญจนา บุญส่ง^{1*}, ไพรัช มณีโชติ², ขจรศักดิ์ สอนแพ¹, สุภนัจ คณคล่อง¹ และ ชนานุช เงินทอง³
Kanchana Boonsong^{1*}, Pairat Maneechote², Kachornsak Sornprae¹, Supanut Konklong¹
and Chananuch Ngeantong³

¹ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี 76000

² สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ 77000

³ สถาบันวิจัยและส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี 76000

¹ Division Educational Administration, Faculty of Education, Phetchaburi Rajabhat University,
Phetchaburi 76000

² Prachuapkhirikhan Primary Education Service Office Area 1, Prachuapkhirikhan 77000

³ Researcher, Research and Cultural Promotion Institute, Phetchaburi Rajabhat University, Phetchaburi 76000

*To whom correspondence should be addressed. e-mail: kanchana_boon@hotmail.com

Received: 4 February 2019, **Revised:** 6 March 2019, **Accepted:** 19 April 2019

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาคู่มือการพัฒนาครูโดยใช้กระบวนการทางประวัติศาสตร์ 1S2C และ 2) พัฒนาครูโดยใช้กระบวนการทางประวัติศาสตร์ 1S2C ในพื้นที่ประจวบคีรีขันธ์-มะริดกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูผู้สอนประวัติศาสตร์ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำนวน 8 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 จำนวน 129 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2-3 จำนวน 120 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 249 คน ขั้นตอนการวิจัย มี 5 ขั้นตอน คือ 1) การศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2) การพัฒนาคู่มือการพัฒนาครูสอนประวัติศาสตร์ 3) การพัฒนาครู 4) การนิเทศติดตามการจัดการเรียนรู้ของครู และ 5) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของครูและนักเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) ประเด็นการสนทนากลุ่ม 2) แบบประเมินทักษะการคิดวิเคราะห์ทางประวัติศาสตร์ และ 3) แบบประเมินทักษะทางประวัติศาสตร์ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ใช้สถิติในการวิเคราะห์ คือ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ผลการวิจัย พบว่า

1. ผลการพัฒนาคู่มือการพัฒนาครูโดยใช้กระบวนการทางประวัติศาสตร์ 1S2C ในพื้นที่ประจวบคีรีขันธ์-มะริด พบว่า คู่มือการพัฒนาครูโดยใช้กระบวนการทางประวัติศาสตร์ 1S2C มีเนื้อหา แบ่งเป็น 5 บท คือ 1) บทนำ ประกอบด้วย (1) ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา (2) วัตถุประสงค์ (3) ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ (4) กลุ่มเป้าหมาย (5) ตัวชี้วัด (6) สถานที่ดำเนินการพัฒนาครู (7) แหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ของโรงเรียนเป้าหมาย (8) ระยะเวลา ดำเนินการ และ (9) วิธีดำเนินการ 2) บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย (1) แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการ

เรียนการสอนวิชาประวัติศาสตร์ และ (2) แนวคิดเกี่ยวกับทักษะทางประวัติศาสตร์ 1S2C 3) บทที่ 3 แหล่งเรียนรู้ประวัติศาสตร์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์-มะริด ประกอบด้วย (1) ประวัติความเป็นมาจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (2) แหล่งเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (3) ประวัติความเป็นมาของพื้นที่สังขร-ตะนาวศรี-มะริด และ (4) แหล่งเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นของพื้นที่สังขร-ตะนาวศรี-มะริด 4) บทที่ 4 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ โดยใช้กระบวนการทางประวัติศาสตร์ 1S2C ประกอบด้วย (1) กิจกรรมเสริมสร้างการเรียนรู้ประวัติศาสตร์โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น (2) กิจกรรมการเรียนรู้ประวัติศาสตร์โดยใช้กระบวนการทางประวัติศาสตร์ 1S2C (3) แบบประเมินทักษะทางประวัติศาสตร์ 1S2C (4) แบบประเมินทักษะการคิดวิเคราะห์ทางประวัติศาสตร์ และ (5) ตัวอย่างการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์โดยใช้กระบวนการ 1S2C และ 5) บทที่ 5 การปฏิบัติงานสอนของครู ประกอบด้วย (1) ตารางพัฒนาครูผ่านแหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ (2) กำหนดการอบรมครูสอนประวัติศาสตร์โดยใช้กระบวนการ 1S2C (3) ตารางการติดตามนิเทศการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ โดยใช้กระบวนการ 1S2C ผ่านแหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ ในโรงเรียน และ (4) ตารางการจัดนิเทศการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์โดยใช้กระบวนการทางประวัติศาสตร์ 1S2C

2. ผลการพัฒนาครูโดยใช้กระบวนการทางประวัติศาสตร์ 1S2C ในพื้นที่ประจวบคีรีขันธ์-มะริด พบว่า 1) ครูมีทักษะทางประวัติศาสตร์ 1S2C โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายชั้น พบว่า ทุกชั้นอยู่ในระดับมากที่สุด และชั้นที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับแรก คือ ชั้น Sourcing : การรวบรวมหลักฐานข้อมูล ร่องลงมา คือ มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ ชั้น Corroboration : วิพากษ์หลักฐาน/ประเมินค่า และชั้น Contextualizing : ขึ้นตีความ/วิเคราะห์ 2) ครูสามารถพัฒนาให้นักเรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์ทางประวัติศาสตร์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับแรก คือ ผู้เรียนสามารถสรุปเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์และเชื่อมโยงเหตุการณ์ตามหลักฐานทางประวัติศาสตร์เพื่อนำมารายงานหน้าชั้นเรียน และการทำงานทางประวัติศาสตร์ ร่องลงมา คือ นักเรียนสามารถจำแนกหลักฐานทางประวัติศาสตร์ได้อย่างถูกต้อง และนักเรียนสามารถตรวจสอบความถูกต้องของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ได้อย่างถูกต้อง ตามลำดับ

คำสำคัญ: การพัฒนาครู กระบวนการทางประวัติศาสตร์ 1S2C

Abstract

This research aimed to: 1) develop a teacher development manual by using historical processes 1S2C and 2) develop teachers using historical processes 1S2C in Prachuap Khiri Khan-Myeik area. Target group used in the research instruments were history teachers in schools under the Office of Primary Education Service Area, Prachuap Khiri Khan, District 1, for 8 persons, students in grade 5-6, for 129 persons, students from upper secondary year 2-3 for 120 persons, totally of 249 persons. The research process has 5 steps: 1) the study of concepts, related theories, and research 2) Development of a history teacher development manual 3) Teacher development 4) Supervision for follow-up of teacher learning and 5) Teacher and student exchange. The tools used in the research are 1) group discussion issues, 2) historical analytical skills assessment forms, and 3) historical assessments. Quantitative data analysis uses statistics to analyze the mean and standard deviation. Qualitative data analysis Use content analysis

The research found that

1. The results of the development of teacher development manual by using historical process 1S2C in Prachuap Khiri Khan-Myeik area, found that the teacher development manual using the historical process 1S2C is divided into

5 chapters as follows: 1) Introduction, consists of; (1) Background and Importance of problems (2) Objectives (3) Expected benefits (4) Target groups (5) Indicators (6) Places for teacher development (7) History learning resources Target schools (8) Processing time and (9) Procedures 2) Chapter 2, Concepts related theories include; (1) Concepts of teaching and learning management History and (2) Historical skills concepts 1S2C 3) Chapter 3 Prachuap Khiri Khan - Myeik history resources consists of; (1) Prachuap Khiri Khan history (2) Local History learning resources in Prachuap Khiri Khan Province (3) History of Singkhon-Tanao Sri-Myeik Area and (4) Learning Resources of Local Areas of Singkhon-Tanao Sri-Myeik 4) Chapter 4 Organizing historical learning activities by using historical processes 1S2C (1) Activities to enhance historical learning by using local learning resources (2) Historical learning activities using historical processes 1S2C (3) Historical skills assessment 1S2C (4) Thinking skills assessment form Historical analysis and (5) Examples of historical learning management using process 1S2C and 5) Chapter 5 teaching operation of teacher, consists of (1) schedule Teacher development through historical learning resources (2) Establish history teacher training using the 1S2C process (3) Supervision tracking schedule, managing historical learning by using the 1S2C process through historical learning resources in schools and (4) The exhibition schedules of historical learning management by using historical processes 1S2C.

2. The results of teacher development by using historical processes 1S2C in the area of Prachuap Khiri Khan-Myeik, found that 1) teachers have historical skills 1S2C, overall at the highest level. When considering each step, it was found that every step was at the highest level, and the first step with the first average value is the Sourcing step: the collection of data evidence, followed by the absolute mean which is Corroboration: Critique Evidence/Valuation, and Contextualizing: Interpretation / Analysis 2) Teachers can develop Students have historical analytical skills. Overall at the high level. When considering each item, it was found that the first average of the students was able to summarize historical events and link the events according to historical evidence to report in front of the class and do historical project work, followed by students to correctly identify historical evidence, and students can check the accuracy of historical evidence correctly, respectively.

Keywords: teacher development, historical process 1S2C

บทนำ

การสอนประวัติศาสตร์ของไทยที่ผ่านมา มีปัญหาค่อนข้างมาก เนื่องจากการสอนให้นักเรียนท่องจำเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ และมีได้สอนให้นักเรียนวิเคราะห์หลักฐานทางประวัติศาสตร์ เพื่อเชื่อมโยงความเป็นมาของเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชบรมนาถบพิตร ได้ทรงมีพระราชดำรัสแสดงความห่วงใยการเรียนการสอนวิชาประวัติศาสตร์ชาติไทย ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้สนองพระราชดำริ โดยนำไปเป็นนโยบายให้สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ โดยปรับรายละเอียดในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระประวัติศาสตร์ โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ผ่านแหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ท้องถิ่น

จากการรวบรวมปัญหาการจัดการเรียนการสอนรายวิชาประวัติศาสตร์ พบว่า มีประเด็นที่น่าสนใจ คือ เนื้อหา

ของวิชาประวัติศาสตร์เป็นนามธรรม นักเรียนไม่สามารถสัมผัสกับประวัติศาสตร์เหล่านั้นได้โดยตรง การเรียนการสอนจึงอาศัยการอ่าน การท่องจำ ลำดับเหตุการณ์ หรือเรื่องราวต่าง ๆ โดยผู้เรียนไม่ได้ใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์ ทำให้ผู้เรียนไม่ได้รับการพัฒนากระบวนการคิด อีกประการหนึ่ง คือ กิจกรรมการเรียนการสอนวิชาประวัติศาสตร์ส่วนใหญ่จะเน้นครูเป็นศูนย์กลาง เน้นการสอนแบบบรรยายเพื่อถ่ายทอดความรู้มากกว่าการส่งเสริมให้นักเรียนสร้างองค์ความรู้และแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง เนื่องจากครูผู้สอนในรายวิชาประวัติศาสตร์ยังมีความเข้าใจในขั้นตอนของวิธีการทางประวัติศาสตร์ต่ำกว่าเกณฑ์ [1] กิจกรรมการเรียนการสอนเช่นนี้ทำให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่ายส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับที่ไม่น่าพอใจนัก เมื่อนักเรียนไม่สนใจในการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ ซึ่งเป็นวิชาที่พัฒนาความเป็นพลเมืองดี เป็นการเรียนรู้อดีตเพื่อเข้าใจสภาพปัญหาและการพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีเหตุผล [2]

นอกจากนี้ ยังพบว่า รายวิชาประวัติศาสตร์ขาดความเป็นเอกเทศ ครูบางส่วนยังขาดความรู้ความสามารถ และทักษะในการออกแบบการจัดการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ ดังนั้นในปัจจุบันจึงได้เน้นให้ครูมีความสามารถในการออกแบบกิจกรรมเพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างมีเหตุผลเชื่อถือได้ โดยอาศัยวิธีการทางประวัติศาสตร์ ซึ่งเป็นวิธีที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้มีเหตุผล รู้จักและสามารถทำงานอย่างเกิดเป็นระบบ นอกจากนี้การจัดการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ ต้องมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะที่สำคัญประการหนึ่ง คือ ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เพื่อเป็นการสร้างองค์ความรู้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคม ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม [3] ดังนั้นการแก้ปัญหาจึงต้องเริ่มต้นที่ครูผู้สอนประวัติศาสตร์ ซึ่งมีทั้งครูที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาวิชาประวัติศาสตร์ สังคมศึกษาและที่จบสาขาวิชาอื่น ๆ ทำให้การจัดการเรียนการสอนประวัติศาสตร์มีปัญหาในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการทางประวัติศาสตร์

การพัฒนาครูโดยใช้กระบวนการทางประวัติศาสตร์นั้น ถือเป็นมิติใหม่ในการใช้นวัตกรรมเพื่อพัฒนาการเรียนรู้นักเรียนที่เรียนวิชาประวัติศาสตร์ เนื่องจากในปัจจุบันการสอนวิชาประวัติศาสตร์ของครูทั่วประเทศ รวมทั้งครูที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ยังคงเน้นการสอนในเนื้อหาภายในห้องเรียนเป็นส่วนใหญ่ ทำให้นักเรียนขาดประสบการณ์ในการศึกษาแหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์โดยตรง [6] และขาดทักษะการคิดวิเคราะห์ในการศึกษาประวัติศาสตร์ที่ถูกต้อง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้พัฒนารูปแบบการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ด้วยทักษะทางประวัติศาสตร์ 1S2C มีขั้นตอนสำคัญ คือ ขั้น S (Sourcing) เป็นการสืบค้นหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่หลากหลายและมีความเกี่ยวข้องกับความเป็นมาของท้องถิ่น ขั้น C ที่ 1 คือ Corroboration เป็นการสร้างความเชื่อมั่น หรือประเมินค่าของหลักฐาน เมื่อได้หลักฐานที่แน่ชัดจากการตรวจสอบแยกแยะที่หลากหลาย จึงนำมาประเมินค่าความเชื่อมั่นและตรวจสอบความถูกต้อง ขั้น C ที่ 2 คือ Contextualizing เป็นการนำหลักฐานหลาย ๆ ชิ้นมาประกอบเปรียบเทียบเพื่อให้ได้ความจริงที่ถูกต้องด้านประวัติศาสตร์ และการศึกษาร่องรอยทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาแหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ท้องถิ่นโดยตรง [4]

พื้นที่การศึกษาประวัติศาสตร์ท้องถิ่นของสถานศึกษาในพื้นที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์มีแหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ท้องถิ่นที่ควรแก่การศึกษาเรียนรู้ ได้แก่ อุทยานประวัติศาสตร์ห้วยกอ แร่ทองคำบางสะพาน ด่านสิงขร กองบิน 5 เป็นต้น สำหรับพื้นที่เชื่อมต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน ผ่านเส้นทางด่านสิงขร คือ เมืองสิงขร ตะนาวศรีและมะริดของประเทศเมียนมา ในปี พ.ศ. 2302 พระเจ้าอลองพญาจักรีพม่าได้ยกทัพลงมาทางใต้เข้ายึดเมืองทวาย เมืองมะริด และเมืองตะนาวศรี และได้ใช้เส้นทางข้ามคาบสมุทรอินทียผ่านช่องสิงขรมายังฝั่งทะเลอ่าวไทยที่บริเวณอ่าวห้วยขาว (ห่างจากอ่าวประจวบคีรีขันธ์ไปทางเหนือประมาณ 10 กิโลเมตร) ซึ่งเป็นทางเดินระหว่างภูเขากับทะเล แต่ได้ถูกทหารกองกำลังอาหมาด โดยการนำของขุนรองปลัดชู (ชาวเวียงชัยชาญ) จำนวนประมาณ 400 คน เข้าซุ่มโจมตีสร้างความเสียหายแก่กองทัพพม่าหลายครั้งหลายครา แต่ด้วยกำลังที่น้อยกว่าได้ถูกกองทัพพม่าโอบล้อมต้อนตกทะเล และถูก

ฆ่าตายจนหมดสิ้น นับเป็นวีรกรรมไทยรบพม่าที่สำคัญครั้งหนึ่งเพื่อรักษาแผ่นดินคาบสมุทรมหานทีให้คงไว้เป็นของไทย ในครั้งนั้นเป็นช่วงเวลาที่ความเจริญของไทยเริ่มถดถอยจนกระทั่งกรุงศรีอยุธยาถูกพม่าทำลายใน พ.ศ. 2310 แต่ต่อมาได้สร้างความเข้มแข็งใหม่จนสามารถขับไล่พม่าออกไปจากผืนแผ่นดินไทย ในสมัยสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช และสมัยต้นรัตนโกสินทร์ ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่ประเทศในยุโรปได้เข้ายึดดินแดนต่าง ๆ ในบริเวณคาบสมุทรมหาสมุทรอินเดีย ออกเฉียงใต้ โดยอังกฤษเข้าครอบครองมาเลเซียและพม่า ส่วนฝรั่งเศสเข้าครอบครองลาว เขมร และเวียดนาม คงเหลือประเทศไทยที่ยังสามารถรักษาความเป็นอิสรภาพไว้ได้

การสูญเสียอำนาจทางการเมืองของคนในท้องถิ่นที่เกิดขึ้นในดินแดนคาบสมุทรมหานที ส่งผลให้เส้นทางข้ามคาบสมุทรมหาสมุทรต้องปิดตัวลงแต่ครั้งนั้น จนถึงสมัยสงครามโลก ครั้งที่ 2 เมื่อญี่ปุ่นยกพลขึ้นบกเข้ายึดเมืองประจวบคีรีขันธ์ เมื่อวันที่ 8 ธันวาคม พ.ศ. 2485 และเกิด “วีรกรรมอ่าวมะนาว” อันเป็นเหตุการณ์ที่คนไทยลุกขึ้นต่อสู้เพื่อรักษาผืนแผ่นดินไทยแห่งนี้ หลังจากนั้นญี่ปุ่นได้สร้างถนนยุทธศาสตร์ข้ามคาบสมุทรมหาสมุทรช่องสิงขรจากฝั่งอ่าวไทยที่เมืองประจวบคีรีขันธ์ไปยังฝั่งทะเลอันดามันที่เมืองมะริด ภายหลังจากสงครามโลก ครั้งที่ 2 เส้นทางข้ามคาบสมุทรมหานทีก็ปิดตัวลงอีกตลอดมาจนถึงปัจจุบัน

จากสภาพความสำคัญของพื้นที่ประวัติศาสตร์ประจวบคีรีขันธ์-มะริด ประกอบกับนโยบายการสอนประวัติศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาครูโดยใช้กระบวนการทางประวัติศาสตร์ 1S2C ในพื้นที่ประจวบคีรีขันธ์-มะริด เพื่อให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์เป็นแหล่งเรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ท้องถิ่นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาคู่มือการพัฒนาครูโดยใช้กระบวนการทางประวัติศาสตร์ 1S2C
2. เพื่อพัฒนาครูโดยใช้กระบวนการทางประวัติศาสตร์ 1S2C ในพื้นที่ประจวบคีรีขันธ์-มะริด

ขอบเขตของการวิจัย

1. ด้านพื้นที่ เป็นการวิจัยเชิงพื้นที่ในบริเวณพื้นที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และพื้นที่ระหว่างด่านสิงขรถึงเมืองมะริด ประเทศเมียนมา
2. ด้านเนื้อหา ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ของไทยและสิงขร ตะนาวศรี และมะริด ประเทศเมียนมา ได้แก่ 1) โบราณสถานค่ายหลวงหัว้ากอ 2) ประวัติศาสตร์สมัยสงครามโลก ครั้งที่ 2 ในกองบิน 5 3) อนุสรณ์วีรชนถูกเสือเอกบุญยิ่ง ศิริเสถียร 4) ด่านสิงขร 5) เหมืองแร่ทองคำ 6) วัดสิงขรธรรมาราม 7) หมู่บ้านสิงขร
3. กลุ่มเป้าหมาย คือ ครูสอนประวัติศาสตร์ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำนวน 8 คน นักเรียน จำนวน 249 คน จาก 8 โรงเรียน คือ 1) โรงเรียนอนุบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์ (สละชีพ) 2) โรงเรียนหาดสนุกราษฎร์บำรุง 3) โรงเรียนบ้านคลองวาฬ 4) โรงเรียนด่านสิงขร 5) โรงเรียนธนาคารอมสิน 6) โรงเรียนบ้านทองมงคล 7) โรงเรียนบ้านวังน้ำเขียว และ 8) โรงเรียนบ้านในลือค

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาครูโดยใช้กระบวนการทางประวัติศาสตร์ 1S2C ในพื้นที่ประจวบคีรีขันธ์-มะริด เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) มีขั้นตอนการวิจัย 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยศึกษา

จากหนังสือ บทความและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง การพัฒนาครู โดยใช้กระบวนการทางประวัติศาสตร์ 1S2C
ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาคู่มือการพัฒนาครูสอนประวัติศาสตร์ ผู้วิจัยพัฒนาคู่มือการพัฒนาครูสอนประวัติศาสตร์
 โดยใช้กระบวนการทางประวัติศาสตร์ 1S2C และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยแบ่งเป็น 2 ขั้นตอนย่อย ดังนี้

ขั้นที่ 2.1 การพัฒนาและหาคุณภาพคู่มือการพัฒนาครูสอนประวัติศาสตร์ โดยใช้กระบวนการทาง
 ประวัติศาสตร์ 1S2C โดยผู้วิจัยได้จัดทำร่างคู่มือการพัฒนาครูสอนประวัติศาสตร์โดยใช้กระบวนการทางประวัติศาสตร์
 1S2C ประกอบด้วย 5 บท คือ บทที่ 1 บทนำ บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์
 โดยใช้กระบวนการประวัติศาสตร์ 1S2C บทที่ 3 แหล่งเรียนรู้ประวัติศาสตร์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์-มะริด บทที่ 4
 การจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์โดยใช้กระบวนการทางประวัติศาสตร์ 1S2C และบทที่ 5 การปฏิบัติงานสอนของครู
 และนำคู่มือฯ ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ประกอบด้วย 1) นางสาววลักษณ์ จันทน์ผา ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ
 การเรียนการสอน 2) นางศรีสมร แป้งหอม ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาทางประวัติศาสตร์ และ 3) นางหริณญา รุ่งแจ้ง
 ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดประเมินผลการเรียนการสอน พิจารณาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของคู่มือการพัฒนาครู
 สอนประวัติศาสตร์โดยใช้กระบวนการทางประวัติศาสตร์ 1S2C หลังจากนั้น ผู้วิจัยนำข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญมา
 ปรับปรุงคู่มือฯ ให้มีความสมบูรณ์ และนำไปใช้ในการพัฒนาครูต่อไป

ขั้นที่ 2.2 การพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยได้จัดทำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
 จำนวน 3 ประเภท คือ 1) ประเด็นการสนทนากลุ่มใช้ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของครูและนักเรียน 2) แบบประเมินทักษะ
 ความคิดวิเคราะห์ทางประวัติศาสตร์ และ 3) แบบประเมินทักษะทางประวัติศาสตร์ และได้้นำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
 ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ดังรายชื่อในขั้นที่ 2.1 ตรวจสอบความสอดคล้องและความเหมาะสมของเครื่องมือที่ใช้
 ในการวิจัย

ขั้นตอนที่ 3 การพัฒนาครู แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอนย่อย ดังนี้

3.1 ผู้วิจัยได้จัดการอบรมเชิงปฏิบัติการ “การพัฒนาครูสอนประวัติศาสตร์โดยใช้กระบวนการทางประวัติศาสตร์
 1S2C” และใช้คู่มือการพัฒนาครูโดยใช้กระบวนการทางประวัติศาสตร์ 1S2C เป็นเอกสารประกอบการอบรม ใน
 ระหว่างวันที่ 25-29 เมษายน 2561 โดยให้ครูได้เรียนรู้ประวัติศาสตร์ในแหล่งการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ในจังหวัด
 ประจวบคีรีขันธ์-มะริด

3.2 ครูสอนประวัติศาสตร์ในโรงเรียนเป้าหมาย จำนวน 8 คน จากโรงเรียน จำนวน 8 โรงเรียน จัดกิจกรรม
 การเรียนรู้โดยใช้กระบวนการทางประวัติศาสตร์ 1S2C กับนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 249 คน ประกอบด้วย 1) นักเรียน
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านด่านสิงขร จำนวน 27 คน 2) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลเมือง
 ประจวบคีรีขันธ์ (สละชีพ) จำนวน 34 คน 3) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนหาดสนุกราษฎร์บำรุง จำนวน 32
 คน 4) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนธนาคารอสมลิน จำนวน 36 คน 5) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียน
 บ้านวังน้ำเขียว จำนวน 38 คน 6) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านคลองวาฬ จำนวน 32 คน 7) นักเรียนชั้น
 มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านทองมงคล จำนวน 25 คน และ 8) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านในถ้อย
 จำนวน 25 คน จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกระบวนการประวัติศาสตร์ 1S2C ผ่านแหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์
 ท้องถิ่น ในระหว่างวันที่ 16 พฤษภาคม ถึง 30 กรกฎาคม 2561

ขั้นตอนที่ 4 การนิเทศติดตามการจัดการเรียนรู้ของครู ผู้วิจัยได้นิเทศ ติดตาม ให้คำแนะนำการจัดการกิจกรรม
 การเรียนรู้ประวัติศาสตร์โดยใช้กระบวนการ 1S2C ผ่านแหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ท้องถิ่นในระหว่างวันที่ 11-15
 มิถุนายน 2561

ขั้นตอนที่ 5 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของครูและนักเรียน ผู้วิจัยจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประวัติศาสตร์โดย

ใช้กระบวนการทางประวัติศาสตร์ 1S2C ในวันที่ 6 สิงหาคม 2561 ณ ห้องประชุมคณะนาวศรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยแบ่งกิจกรรมเป็น 3 กิจกรรม คือ 1) การจัดนิทรรศการกิจกรรมการเรียนรู้ประวัติศาสตร์โดยใช้กระบวนการทางประวัติศาสตร์ 1S2C ผ่านแหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ท้องถิ่นของโรงเรียน กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 8 โรงเรียน 2) กิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และถอดบทเรียนของนักเรียน จากนักเรียน โรงเรียนเป้าหมาย ที่ได้รับการเรียนรู้ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประวัติศาสตร์โดยใช้กระบวนการ 1S2C ผ่านแหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ท้องถิ่น จำนวน 8 โรงเรียน ๆ ละ 5 คน รวมนักเรียนทั้งสิ้น 40 คน และ 3) การสนทนากลุ่มครูสอนประวัติศาสตร์โดยใช้กระบวนการทางประวัติศาสตร์ 1S2C ผ่านแหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ท้องถิ่น จำนวน 8 คน จากโรงเรียนเป้าหมาย 8 โรงเรียน

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการพัฒนาคู่มือการพัฒนาครูโดยใช้กระบวนการทางประวัติศาสตร์ 1S2C ในพื้นที่ประจวบคีรีขันธ์-มะริด พบว่า คู่มือการพัฒนาครูโดยใช้กระบวนการทางประวัติศาสตร์ 1S2C ในพื้นที่ประจวบคีรีขันธ์-มะริด มีเนื้อหาแบ่งเป็น 5 บท ดังนี้

บทที่ 1 บทนำ ประกอบด้วย 1) ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา 2) วัตถุประสงค์ 3) ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ 4) กลุ่มเป้าหมาย 5) ตัวชี้วัด 6) สถานที่ดำเนินการพัฒนาครู 7) แหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ของโรงเรียนเป้าหมาย 8) ระยะเวลาดำเนินการ และ 9) วิธีดำเนินการ

บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย 1) แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาประวัติศาสตร์ และ 2) แนวคิดเกี่ยวกับทักษะทางประวัติศาสตร์ 1S2C

บทที่ 3 แหล่งเรียนรู้ประวัติศาสตร์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์-มะริด ประกอบด้วย 1) ประวัติศาสตร์ความเป็นมาของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และ 2) แหล่งเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นของพื้นที่สิงขร-ตะนาวศรี-มะริด

บทที่ 4 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประวัติศาสตร์โดยใช้กระบวนการทางประวัติศาสตร์ 1S2C ประกอบด้วย 1) กิจกรรมเสริมสร้างการเรียนรู้ประวัติศาสตร์โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น 2) กิจกรรมการเรียนรู้ประวัติศาสตร์โดยใช้กระบวนการทางประวัติศาสตร์ 1S2C 3) แบบประเมินทักษะทางประวัติศาสตร์ 1S2C 4) แบบประเมินทักษะการคิดวิเคราะห์ทางประวัติศาสตร์ และ 5) ตัวอย่างการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์โดยใช้กระบวนการทางประวัติศาสตร์ 1S2C

บทที่ 5 การปฏิบัติงานสอนของครู ประกอบด้วย 1) ตารางการพัฒนาครูผ่านแหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ 2) กำหนดการอบรมครูสอนประวัติศาสตร์โดยใช้กระบวนการทางประวัติศาสตร์ 1S2C 3) ตารางการติดตามนิเทศการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์โดยใช้กระบวนการทางประวัติศาสตร์ 1S2C ผ่านแหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ในโรงเรียน และ 4) ตารางการนิเทศการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์โดยใช้กระบวนการทางประวัติศาสตร์ 1S2C

2. ผลการพัฒนาครูโดยใช้กระบวนการทางประวัติศาสตร์ 1S2C ในพื้นที่ประจวบคีรีขันธ์-มะริด พบว่า

2.1 ครูมีทักษะทางประวัติศาสตร์ 1S2C โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายชั้น พบว่าทุกชั้นอยู่ในระดับมากที่สุด และชั้นที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับแรก คือ ชั้น Sourcing: การรวบรวมหลักฐานข้อมูลรองลงมา คือ มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ ชั้น Corroboration: วิพากษ์หลักฐาน/ประเมินค่า และชั้น Contextualizing: ขึ้นตีความ/วิเคราะห์ ตามลำดับ ดังตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 ผลการประเมินทักษะทางประวัติศาสตร์ 1S2C การศึกษาประวัติศาสตร์โดยใช้กระบวนการทางประวัติศาสตร์ 1S2C ของครูสอนประวัติศาสตร์ จำนวน 8 คน

รายการประเมิน	ระดับทักษะทางประวัติศาสตร์			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	อันดับ
ขั้น Sourcing				
1. ใช้หลักฐานทางประวัติศาสตร์ในการศึกษา	5	.00	มากที่สุด	
2. ใช้หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่หลากหลาย	5	.00	มากที่สุด	
ค่าเฉลี่ยรวม	5	.00	มากที่สุด	1
ขั้น Corroboration				
3. ทำการวิเคราะห์หลักฐานทางประวัติศาสตร์เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง	5.00	.00	มากที่สุด	
4. แยกแยะหลักฐานทางประวัติศาสตร์ได้ถูกต้อง	4.36	.52	มาก	
ค่าเฉลี่ยรวม	4.68	.26	มากที่สุด	2
ขั้น Contextualizing				
5. นำหลักฐานทางประวัติศาสตร์มาเปรียบเทียบเพื่อหาความถูกต้อง	4.68	.26	มากที่สุด	2
ค่าเฉลี่ยรวมทุกขั้น	4.79	.17	มากที่สุด	

2.2 ครูสามารถพัฒนาให้นักเรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์ทางประวัติศาสตร์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับแรก คือ ผู้เรียนสามารถสรุปเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์และเชื่อมโยงเหตุการณ์ตามหลักฐานทางประวัติศาสตร์เพื่อนำมารายงานหน้าชั้นเรียน และการทำโครงการทางประวัติศาสตร์ รองลงมา คือ นักเรียนสามารถจำแนกหลักฐานทางประวัติศาสตร์ได้อย่างถูกต้อง และนักเรียนสามารถตรวจสอบความถูกต้องของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ได้อย่างถูกต้อง ตามลำดับ ดังตารางที่ 2.2

ตารางที่ 2.2 ผลการประเมินทักษะการคิดวิเคราะห์ทางประวัติศาสตร์การจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ที่ใช้กระบวนการ 1S2C ของนักเรียนจำนวน 249 คน

รายการประเมิน	ระดับทักษะการคิดวิเคราะห์ทางประวัติศาสตร์			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. ผู้เรียนสามารถจำแนกหลักฐานทางประวัติศาสตร์ได้อย่างถูกต้อง เช่น หลักฐานชั้นต้น หลักฐานชั้นรอง เป็นต้น	4.03	.55	มาก	2
2. ผู้เรียนสามารถจัดลำดับข้อมูลของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ได้อย่างถูกต้อง	4.01	.52	มาก	4
3. ผู้เรียนสามารถเปรียบเทียบข้อมูลระหว่างหลักฐานทางประวัติศาสตร์ได้อย่างถูกต้อง	3.95	.53	มาก	6
4. ผู้เรียนสามารถตรวจสอบความถูกต้องของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ได้อย่างถูกต้อง	4.03	.68	มาก	3
5. ผู้เรียนสามารถประเมินความน่าเชื่อถือของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ได้อย่างเหมาะสม	4.00	.46	มาก	5
6. ผู้เรียนสามารถสรุปเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์และเชื่อมโยงเหตุการณ์ตามหลักฐานทางประวัติศาสตร์เพื่อนำมานำเสนอได้ เช่น การรายงานหน้าชั้นเรียน การทำโครงการทางประวัติศาสตร์ เป็นต้น	4.22	.44	มาก	1
ค่าเฉลี่ยรวม	4.04	.53	มาก	

3. ผลการถอดบทเรียนของครูสอนประวัติศาสตร์โดยการสนทนากลุ่ม พบว่า ผลการเรียนรู้ของนักเรียนเกิดขึ้นอย่างหลากหลาย ดังนี้ 1) การจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์โดยใช้กระบวนการทางประวัติศาสตร์ 1S2C ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมต่าง ๆ มากขึ้นทำให้นักเรียนได้เรียนรู้ทางประวัติศาสตร์อย่างเป็นขั้นตอนและมีทักษะการคิดวิเคราะห์ สามารถแยกแยะได้ถึงแก่นหลักพื้นฐานทางประวัติศาสตร์ได้อย่างมีเหตุผล 2) นักเรียนมีทักษะการคิดด้านอื่น ๆ ได้แก่ การคิดอย่างมีวิจารณญาณและสามารถแก้ไขปัญหาได้ 3) นักเรียนมีความเข้าใจในความแตกต่างของวัฒนธรรมและกระบวนการคิดข้ามวัฒนธรรม และ 4) นักเรียนสามารถทำงานเป็นทีม

การอภิปรายผล

1. จากผลการวิจัย พบว่า ครูมีทักษะทางประวัติศาสตร์ 1S2C ทุกขั้นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยขั้นที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับแรก คือ ขั้น Sourcing (S) : การรวบรวมข้อมูล รองลงมา คือ ขั้น Corroboration (C) : วิพากษ์หลักฐาน/ประเมินค่า และขั้น Contextualizing (C) : ขั้นตอนความ/วิเคราะห์ ตามลำดับ อาจเนื่องมาจาก ครูได้รับการฝึกปฏิบัติจริงจากเข้าอบรมเชิงปฏิบัติการในการรวบรวมข้อมูลในพื้นที่แหล่งเรียนรู้ประวัติศาสตร์ในท้องถิ่น ได้แก่ อุทยานประวัติศาสตร์สมัยสงครามโลก ครั้งที่ 2 กองบิน 5 เส้นทางเดินทัพของญี่ปุ่นในสมัยสงครามโลก ครั้งที่ 2 จากอ่าวมะนาว กองบิน 5 ผ่านด่านสิงขร ไปยังตะนาวศรี และมะริดของประเทศเมียนมา และจากการศึกษาหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่หลากหลาย และนำหลักฐานมาประเมิน/ตรวจสอบความจริง และได้ฝึกการตีความและวิเคราะห์ทางประวัติศาสตร์ ทำให้ครูได้รับประสบการณ์ตรง และสามารถประสบการณ์นี้ไปใช้ในการจัดกระบวนการทางประวัติศาสตร์ 1S2C ให้กับนักเรียนและนำนักเรียนไปเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นที่อยู่ใกล้โรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2. จากผลการวิจัย พบว่า ครูสามารถพัฒนาให้นักเรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์ทางประวัติศาสตร์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับแรก คือ ผู้เรียนสามารถสรุปเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์และเชื่อมโยงเหตุการณ์ตามหลักฐานทางประวัติศาสตร์เพื่อนำมารายงานหน้าชั้นเรียน และการทำโครงการรองลงมา คือ นักเรียนสามารถจำแนกหลักฐานทางประวัติศาสตร์ได้อย่างถูกต้อง และนักเรียนสามารถตรวจสอบความถูกต้องของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ได้อย่างถูกต้อง ตามลำดับ อาจเนื่องมาจากครูมีความสามารถในการจัดกิจกรรมตามกระบวนการทางประวัติศาสตร์ 1S2C โดยให้นักเรียนได้ศึกษาในแหล่งการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ในท้องถิ่นใกล้โรงเรียน ทำให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติตามกระบวนการทางประวัติศาสตร์อย่างสมบูรณ์ ส่งผลให้นักเรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์ทางประวัติศาสตร์อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับชัยรัตน์ โดศิตา [5] ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนากระบวนการเรียนการสอนโดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดทางประวัติศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า การให้นักเรียนวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลจากหลักฐานทางประวัติศาสตร์จะทำให้ให้นักเรียนสนใจที่จะสำรวจและพยายามหาคำตอบเพื่อนำมาตอบคำถามทางประวัติศาสตร์ ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวนี้เป็นกิจกรรมที่เปลี่ยนบทบาทจากการที่ครูเป็นศูนย์กลางมาเป็นให้นักเรียนเป็นศูนย์กลาง โดยครูมีบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการอภิปรายของนักเรียน และทำให้นักเรียนได้รับการพัฒนาการเรียนรู้จากการตั้งคำถามอันจะนำไปสู่การสำรวจและอภิปรายความหมายจากแหล่งข้อมูลได้ต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. จากผลการวิจัย พบว่า การสอนประวัติศาสตร์โดยใช้กระบวนการทางประวัติศาสตร์ 1S2C เป็นกระบวนการที่พัฒนาให้นักเรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์ทางประวัติศาสตร์ ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูใช้กระบวนการ

ทางประวัติศาสตร์ 1S2C ประกอบกับการใช้แหล่งเรียนรู้ประวัติศาสตร์ในห้องเรียนอย่างต่อเนื่อง

2. จากผลการวิจัย พบว่า กระบวนการทางประวัติศาสตร์ 1S2C ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมต่าง ๆ มากขึ้นทำให้นักเรียนได้เรียนรู้ทางประวัติศาสตร์อย่างเป็นขั้นตอนและมีทักษะการคิดวิเคราะห์ สามารถแยกแยะได้ถึงถึงการจำแนกหลักฐานทางประวัติศาสตร์ได้อย่างมีเหตุผล ดังนั้น ครูผู้สอนควรมีการออกแบบกิจกรรมโดยใช้กระบวนการทางประวัติศาสตร์ 1S2C อย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเปรียบเทียบการสอนประวัติศาสตร์โดยใช้กระบวนการทางประวัติศาสตร์ 1S2C กับการสอนโดยใช้วิธีการอื่น ๆ

2. ควรมีการวิจัยและพัฒนาการสอน โดยใช้แหล่งการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ในห้องเรียน

เอกสารอ้างอิง

- [1] ทศยาภรณ์ ภูมิดอนมิ่ง. ความรู้ความเข้าใจในวิธีการทางประวัติศาสตร์ และความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำวิธีการทางประวัติศาสตร์ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครูสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษา (ช่วงชั้นที่ 3 ถึง 4) ในจังหวัดขอนแก่น. [วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต]. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น; 2551.
- [2] สิริวรรณ ศรีพหล. การจัดการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ในสถานศึกษา. นนทบุรี: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช; 2553.
- [3] กระทรวงศึกษาธิการ. ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด; 2552.
- [4] สถาบันสังคมศึกษา. การเรียนรู้ประวัติศาสตร์ผ่านแหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก; 2560.
- [5] ชัยรัตน์ โตศิลา. การพัฒนากระบวนการเรียนการสอนโดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดทางประวัติศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. [วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต]. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2555.
- [6] ศศิพัชร จำปา. การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น โดยใช้แหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์เพื่อส่งเสริมกระบวนการคิดทางประวัติศาสตร์. วารสาร Veridian E-Journal ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ มหาวิทยาลัยศิลปากร. 2559; 9(2): 1158-1171.